

TÖRÖKÖR

2010. április

A törökóri gyülekezet lapja

Örömhír

„Mert én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam; hogy tudniillik Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az írások szerint – feltámadt a harmadik napon, és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek.[...] Ha pedig Krisztusról azt hirdetjük, hogy feltámadt a halottak közül, hogyan mondhatják közületek némelyek, hogy nincs halottak feltámadása? Hiszen ha nincs halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel. Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is. [...] Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengéje.”

(Pál első levele a korinthusiakhoz 15:3-5,12-14,19-20)

Egy nyilvánvalóan elkeseredett lelkipásztor kezdte egyszer így az igehirdetését: „Minek prédikáljak nektek a feltámadásról? Úgysem hisztek benne!” Pál még ennél is radikálisabban fogalmaz: mindenféle igehirdetés felesleges, ha nincs feltámadás. Radikálisabb, ám szelíd, biztos és bizakodó. Tudja, hogy volt feltámadás, tudja, hogy van és lesz is feltámadás. És ha így van, érdemes hirdetni a reménység evangéliumát, jó hírért minden emberfiának.

Ha Krisztus nem támadt fel, minden embernél nyomorultabbak vagyunk, hiszen egy bukott ügyért harcolunk, buzgólkodunk a győzelem legcsekélyebb reménye nélkül. Ha Krisztus kudarcot vallott volna, akkor ez hiteltelenítené egész tanítását, egész életét. A gyógyulás csak önáltatás, a szeretet csak illúzió, a bölcsesség csak okoskodás, az öröm csak viháncolás, a békesség csak magunkra erőltetett nyugalom, a jószág csak haszonlesés, a szelídség csak konfliktuskerülő gyávaság, a mértékletesség csak álszentség lenne. Kudarcot vallott mester tanítványaiként magunk is kudarcra lennénk ítélve.

Hadd szóljon hát újra az örömhír: „Krisztus feltámadott, Kit halál elragadott; Örvendezzünk, vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk, Alleluja!” Feladatunk nem abban áll, hogy megítéljük, ítéljessük, ki is méltó vagy méltatlan, hívő vagy hitetlen, képes vagy képtelen a jó hír befogadására. Feladatunk abban áll, hogy továbbadjuk azt, amit mi magunk is úgy kaptunk. Krisztus a kereszten nem vallott kudarcot: így kellett beteljesednie mindannak, amit Isten irántunk való szeretetéből már rég eltervezett. Krisztus engedelmes volt mindhalálig, sőt halálában is. Teljesítette tehát küldetését, leküzdötte az Isten és ember közé toladott bűnt. Az engedelmesség pedig elnyerte méltó jutalmát: Krisztus nem maradhatott a sírban. Nem maradhatott a halálban éppen ő, aki megtörte a halál erejét. Ha pedig a halál ereje megtört, akkor reménységünk már nem korlátozódhat csak erre a szűkre szabott életre. Örök élet reménységére hivatunk el. Egy örökkévalóság perspektívájából pedig egészen másként fest ez a földi élet is. Krisztus követőiként egy győzelmes élet részesei és hírnökei lehetünk.

Balássy András

Balássy András Zoltán

Húsvét hajnalán

Jézus a sírban, üres a szívem
Sötétség körül, meghalt az Isten
Nélküled Uram összetört minden
Elfogyott erőm, fogódzóm nincsen

Ím Húsvét pirkad, új napnak fénye
Meváltó öröm ragyog az égre
Feltámadt Ő, ahogyan ígérte
Minden bűnünkért eleget téve

Megváltott minket dicső nagy Isten
Ragyogó fényben megtisztult minden
Hálám kifejezni semmim sincsen
Üres már a sír, tele a szívem

ALKALMAINK

Hetente

- Istentisztelet, vasárnap 10.00
- Gyermeknek vasárnap 10.00
- Énekkari próba, vasárnap 9.00
- Bibliaóra, csütörtök 17.00

Bibliaiskola

Téma: bibliai fogalmak
április 8., csütörtök 18.30-20.00: bűn, vétek
április 22., csütörtök 18.30-20.00: kegyelem
május 13., csütörtök 18.30-20.00: ige
május 27., csütörtök 18.30-20.00: élet

Házi csoport (új alkalom!)

április 14. szerda 18.00-19.30
április 28. szerda 18.00-19.30
május 12. szerda 18.00-19.30
május 26. szerda 18.00-19.30

Te-TRISZ (Törökóri Református Ifjúsági Szombatok)

április 17., szombat 10.00-16.00
május 15., szombat 10.00-16.00

Filmklub

április 17., szombat 17.00 – 20.00
május 15., szombat 17.00 – 20.00

Egy nem mindennapos esemény

Keresztelő és konfirmáció Törökőrön

Czanik András

Az szoktuk meg, hogy a keresztelőre egészen kicsi korban kerül sor, a felnőtt keresztségben részesülők pedig általában „idegenek”, akiket ekkor ismer meg és fogad magába a gyülekezet közössége. Március 7-én mégsem egészen erről volt szó: Barabás Ildikó gyülekezetünk meghatározó fontoságú szolgáló tagja, Szalontainé Molnár Edit a bibliaórás közös-

Barabás Ildikó, Szalontainé Molnár Edit és Neszt Gabriella

ségben otthonos, Neszt Gabriella pedig – aki kislányával, Bettivel, a gyermek-istentiszteletek egyik leghűségesebb résztvevőjével együtt keresztelkedett – az elmúlt két évben szinte minden vasárnap köztünk volt.

Csak formalitás akkor az egész? – tette fel a kérdést lelkipásztorunk. Pont az i betűn? A házasság kapcsán szokott felmerülni, hogy „minek a papír”? Ha tényleg csak ennyi lenne – hangzik a logikus válasz –, akkor szerezzétek meg! Ekkor derül ki, hogy mégiscsak fontos és súlyos döntésről van szó.

Ahogy a hit esetében is: ismeretszerzés, ezzel az értelem változása, bizalom és szeretetkapcsolat létrejötte – mindkettő ugyanakkor egy másik személy jelenlétét feltételezi –, ilyen módon az érzelem változása, és a tanítványsághoz szükséges engedelmesség révén egyben az akarat változása is.

A keresztség és a konfirmáció e valóban nem mindennapos, de annál nagyobb örömmel teli – alkalma során a gyülekezet nyilvánossága előtt tettek hitvallást közösségünk immár nagykorú tagjai döntésükről, Jézus Krisztussal való kapcsolatukról, arról, hogy Isten uralma már jelenlevő valóság életükben, s a gyülekezettel együtt vallották szülők és keresztszülők ennek reménységét a megkeresztelt gyermek, Betty esetében is.

Mit tehetünk mi?

Varga Lajos Márton

A presbitérium, és a meghívott gyülekezeti tagok február 4-én meghallgatták Balássy András nagytiszteletű urat, a gyülekezet 1951 utáni életének fontosabb változásairól, a változások sajátosságairól és irányairól, már amennyire

2 TÖRÖKÖR

azok a föllelhető dokumentumok adataiból rekonstruálhatók. A március 4-én zajlott konzultáció arra a kérdésre akart választ keresni, dr. Nagy Sándor főgondnok urat idézve, hogy „a tagság számbeli változásai összefüggésbe hozhatók-e akkor gyakorolt sajátos szolgálati vagy gyülekezeti életformákkal.”

Folytatás a 3. oldalon

ALKALMAINK

Vendégszolgálat

április 11. vasárnap 10.00
Istentisztelet Czanik Péter nagytiszteletű úr vendégszolgálatával. Emlékplakettek átadása.

Gyülekezeti kirándulás (túra)

április 24.

Családi istentisztelet (anyák napja)

május 2. 10.00

Buszos kirándulás Komáromba

május 8.

Ünnepi alkalmaink

- Áldozócsütörtök: május 13., 17.00 (a bibliaóra ezen a napon elmarad)
- Pünkösöd első napja: május 23., 10.00: istentisztelet, ÚRV
- Pünkösöd első napja – MÁV telep: május 23., 16.00: istentisztelet, ÚRV
- Pünkösöd második napja: május 24., 10.00: istentisztelet, ÚRV

Az ünnepek idején különösen is felhívjuk beteg, idős testvéreink figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére.

Nyári táborok

Gyermektábor

Helyszín és időpont: július 11-én estétől 16-án délutánig Dunapatajon. Költség: előreláthatólag 12000 forint

TeTRISZ tábor (tizenéveseknek, felnőtt)

Helyszín és időpont: július 26-án délutántól 29-én délelőttig Balatonalmádiban. Költség: 2000 forint + úti költség + strandbelépő.

Gyülekezeti hétvége

Helyszín és időpont: július 30-án délutántól augusztus 1-én délutánig Monoszlón. Költség: 14000 Ft + úti költség

Jelentkezési lapok a lelkeszi hivatalban.

Lelkeszi fogadóórák:

kedd: 16.00 – 18.00

szerda: 9.00 – 11.00

csütörtök: 15.00 – 17.00

A fenti időpontokban – a lehetőségekhez mérten – mindig igyekszünk rendelkezésre állni.

További időpontokat telefonon lehet egyeztetni.

Lelkipásztor: Balássy András

Telefon: 333-1942

Mobil: 30-638-4719

e-mail: torokor@bpeszak.hu

honlap: www.torokor.hu

PROGRAMAJÁNLAT

Dr. Nagy Sándortól

Protestáns tavasz. A Németajkú Evangélikus-Református Egyházközség és a Protestáns Fórum közös szervezésében március 28-a és április 25-e között az V. kerületi Hold utca 8-10 felől megközelíthető gyülekezeti létesítményekben idén is sor kerül a Protestáns Tavasz című rendezvény sorozatra. Minthogy az események többségének időpontja ütközik gyülekezeti alkalmainkkal, ezért itt csak a Nagyszombat este 20 órakor kezdődő ökumenikus kétnyelvű istentiszteletre és az ezt követő tűzgyújtásra, illetve az április 22-én csütörtökön 18 órakor zajló Nemzeti megújulás? címmel rendezendő estre hívjuk fel a figyelmet. Dr. Szabó István dunamelléki püspökkel és Lángi András filozófussal Balog Zoltán beszélget. (További részletekről dr. Nagy Sándor főgondnok úrnál érdeklődhetünk.)

Énekkarok találkozója. A Fasori Református Egyházközségben május 2-án 17 órakor kerül sor az egyházmegyei énekkarok találkozására. Ezen ugyan a mi együttesünk nem vesz részt, de az odalátogatóknak bizonyára emlékezetes élmény lesz a jól felkészült és változatos műsorral megjele-nő, Urunkat zenével és többszólamú énekléssel is dicsőítő együttesek és énekkarok fellépése.

Keresztény Értelmiség Fórum. A Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség Kékgolyó utca 17. szám alatti székhelyén április 26-án 18.30-kor Hogyan tovább egyházi civil szervezetek? címmel a katolikus, az evangélikus, és a református egyház melletti civil szervezetek egy-egy képviselője beszélget arról, hogyan érhetik el egyház közeli értelmiségi testületek a közéleti problémák iránt érdeklődők szélesebb körét is. A fórumot Mihályi Zoltán, a Magyar Evangélikus Értelmiségi Társaság vezetője moderálja. Az esemény a Keresztény Értelmiség Fórum közel 200. rendezvénye.

„Az Ige testté lett...” A szentírási üzenet lelkületével tervezni folytatni zarándoklatait az Ökumenikus Tanulmányi Központ (ÖTK), melynek során felkeresik azokat a bibliai történelmi helyeket, ahol Jézus „közöttünk lakozott és láttuk az ő dicsőségét”. Az első út április 29-től május 6-ig, a második október 7-től 14-ig tart. A látogatások során a résztvevők teológiai-bibliai ismereteket is szerezhetnek, hogy megerősödjének keresztény hitükben és átéljék a felekezeten áthidaló testvéri-lelki közösség ajándékait.

Folytatás a 2. oldalról (Mit tehetünk mi?)

Vagyis a presbitérium tudni akarta, milyen tanulságokat kínál, ha kínál a múlt ahhoz, hogy „gyülekezeti életünk mélyebb, pezs-gőbb és vonzóbb lehessen.”

Nagytisztelítú úr megállapította: a rendelkezésre álló dokumentumok hiányosak, és adataik sem

református”-ét, vagyis az „erős népegyházi kötődés”-ét, amikor is az érintett bár csak a nagyobb ünnepeken („másnapként, azaz minden ünnep másnapján”) jelenik meg istentiszteleten, de egyházfenntartói járulékot fizet, és szerepel a választói névjegyzéken. A harmadik szintet az istentiszteleti és úrvacsorai közösség tagjai

A konzultáció résztvevői

mindig hitelesek. A tájékozódás forrásai közül az anyakönyveket, rendben találta, s több-kevesebb biztonsággal támaszkodhatott a keresztelesek, konfirmálások, esküvők, temetések, számát rögzítő iratokra is, de csak kritikával hasznosíthatta a választói névjegyzéket, a presbitériumi és a vizitációs jegyzőkönyvek, illetve az egyházi hatóságoknak küldött jelentések (bennük az istentiszteletek, gyermek istentiszteletek látogatottságának) adatait. A pontosított számokat három éves ciklusokba átlagolta és rendezte, grafikonok formájában áttekinthetővé, összehasonlíthatóvá, az így jobban kirajzolódó trendeket értelmezhetővé tette. Nagy munkát végzett.

Elemzései a gyülekezeti élet három szintjét, a gyülekezethez kapcsolódó emberek három típusát különböztették meg. Az ő fogalmait használva: a „hóttában református”-ét, tehát az „igen laza népegyházi kötődés”-ét, amely esetben csak egy-egy szolgáltatás, például az egyházi temetés igényléséről van szó. A „másnapos

jelentik. Az adatok itt azt mutatják meg, hogy a gyülekezet általában és alkalmanként mekkora kört ér el azok közül, akiket elvileg elérhetne, s akiket elér, akikre tehát hatással lehet, azok közül mennyien vannak, akiket nagytiszteletű úr „ideális gyülekezeti tag”-nak nevezett. Vagyis akik megkeresztelkednek, 6-14 évesen eljárnak a gyermek istentiszteletre, konfirmálnak, 18 éves koruktól egyházfenntartói járulékot fizetnek, fölkerülnek a választói névjegyzékbe, megházasodnak, és rendszeresen eljárnak istentiszteletre.

Az adatokban tükröződő változások ok-okozati összefüggéséről nem sok deríthető fel, ezért a remélt tanulságokat sem kínálják. Inkább csak kérdések fogalmazódhattak meg. Mikor, minek volt inkább szerepe, és az hogyan játszott közre a romlásban, gyarapodásban vagy éppen a stagnálásban? Van-e kapcsolat a keresztelek, konfirmálások, esküvők, temetések száma, és a gyülekezet nagysága, gravitációs ereje között?

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(Mit tehetünk mi?)

Közrejátszhatnak-e és hogyan különféle külső tényezők? És a lelkipásztorok? A templom állapota? A presbitérium erőfeszítései? Közrejátszik-e bármiben a gyülekezet összetétele, örege-dése, tagjainak elkötelezettsége, alkalmainak száma és természet-e? És hát mire számíthatunk az adatok alapján? Mikor találkoz-
zik, találkozhat, találkozson-e a népegyház a nyilvántartott gyü-

A képen gyülekezetünk új tagjai. Balról jobbra: Barabási Géza, akit Dr. Nagy Sándor, Leskóné Géczy Judit és Kovács Márta, akiket Balássy András, valamint Wágner Olivér, akit édesanyja, dr. Dibuz Sarolta mutatott be a gyülekezetnek január 31-i istentiszteleten.

lekezettel? A vizsgálati eredmé-
nyekből egy fogyó közösség képe
rajzolódik ki. Jelenleg ugyan egy
kissé jobban állunk, mint 1984 óta
bármikor, de rosszabbul, mint az
azelőtti időszakban. (kivétele a 60-
as évek utolsó pár éve). Mit tehe-
tünk a helyzet javulásáért? Mit
tehetünk mi? A gyülekezet mai
tagjai?

A grémium erről beszélgetett
március 4-én. Hogyan tehető is-

mertebbé a gyülekezet? Növel-
hető-e és miképpen a gyülekezet
gravitációs tere? Hirdessük-e pél-
dául a filmklubot legalább a köze-
lünkben? Segít-e, ha azokkal, aki-
ket csak a kazuáliákkal érünk el,
másképp is kapcsolatba lépünk,
hogy ne csak keresztes vagy te-
metés alkalmából találkozzanak
velünk? Érdemes-e kisebb körö-
ket, foglalkozásokat szervezni
azoknak, akiket összeköthet sze-
mélyes vonzalom, érdek és ér-
deklődés? Mint a fiatal házaso-

kat, vagy fiatal anyákat. Van-e a
gyülekezetben, aki erre szolgál-
atra vállalkozna? Mit kell tennünk
még ahhoz, hogy aki hozzánk be-
lép, azt érezze, érdemes volt ide
eljönnie, érdemes maradnia, mi
több: szolgálatot vállalnia?

A beszélgetés áprilisban foly-
tatódik. A gyülekezet tagjainak
véleményét, elképzeléseit, javas-
latait a Törökőr június eleji szá-
mában szívesen közreadjuk.

PROGRAMAJÁNLAT

Ebben az értelemben várja az ÖTK az előjegyzéseket, illetve a tájékozo-
dó kérdéseket, amelyek a lehető leg-
kedvezőbb árak kialakításához nyúj-
tanak segítséget. A részletek iránt az
ÖTK-ban (Bp. 1114 Bocskai út 15. tel/
fax: 36/1/466-4790, e-mail: okume-
nik@freestart.hu vagy 06/70/508-
7624 Gimesi Zsuzsa lelkész számán
és e-mail címén: sngms@citromail.hu
tudakozódhatnak az érdeklődők. Az
ÖTK „damaszkuszi útról” szóló bib-
liai leírás követve (ApCsel 9,1-9) 2010
őszére (október) szíriai látogatást is
tervez. Erre is szeretettel várják az ér-
deklődőket.

A jövő születése. Nem egyházi tár-
gyú, mégis sok egyháztágot foglal-
koztató, éppen a nagy érdeklődésre
tekintettel május 2-ig meghosszabbí-
tott rendezvényre hívjuk fel a figyel-
met, mely 100 csoda címmel a legújabb
magyar találmányokat és műszaki új-
donságokat mutatja be a Párizsi Ud-
varban, mindjárt a Metró Ferenciek
téri, Városház utcai kijárata mellet-
ti teremben. Az interaktív kiállítás
keddtől-vasárnapig 11 és 19 óra között
áll nyitva.

FILMKLUB

Gyülekezetünk legutóbbi, márci-
us végi filmklubjának vetítésén Da-
niel Keyes díjnyertes 60-as évekbe-
li regényének (Hugo- és Nebula-díj)
60-as évekbeli Charly – Virágot Al-
gernonnak című filmváltozatát (Gol-
den Globe a forgatókönyvért és Os-
car a főszereplőnek) nézhettük meg.

A történet arról szól, hogy a szel-
lemi fogyatékos férfi (Charly), egy
kísérleti beavatkozás eredménye-
képpen váratlanul okossá válik és ta-
nulhat. Csakhogy sikerének árnyol-
dai is vannak. Szép lassan elhidegül
mindenkitől, akit ismer, és egyetlen
barátja Algernon marad, a kis egér,
akin először hajtották végre az oko-
sító kezelést. Egy napon aztán a kis
állat meghal és Charly teljesen ma-
gára marad. Éppen egy tudományos
konferencián mutatnák be a tudósok
a rajta elért eredményeket, amikor is
Charly rájön, hogy a javulása csak át-
meneti állapot, és nemsokára vissza-
süllyed eredeti állapotába. Küzd elle-
ne, hiába. Teljesen leépül.

Mint a remekműveknek, ennek is
számtalan értelmezése lehetséges. Kö-
zülük most a legkedvesebb számomra,
hogy ha nincs bennünk szeretet, akkor
tudhatunk bármennyit, tehetünk bár-
mit, az feltétlenül katasztrófához ve-
zet. (Ónodi Szabó Ádám)

Krisztusé vagyok

Nagy Balázs Ágoston

Az én hitre jutásom története
meglehetősen intellektuális volt,
bár ez inkább csak arra volt jó,
hogy hosszabbá és kacskaringó-
sabbá tegye azt az utat, aminek a
végén egy olyan ugrás vezetett a
Krisztusban való hithez, ami tu-
lajdonképpen e nélkül az út nél-
kül is megtörténhetett volna.

Mindig is vonzódtam a magas-
ságok és a végső dolgok iránt, gye-
rekkoromban nagyon sok éven
keresztül akartam csillagász len-
ni, és az életkorom szerinti mér-
tékben komolyan el is mélyedtem
ennek rejtelmeiben. Kamasz ko-
romban a filozófia felé fordult az
érdeklődésem, amelyben már tu-
datosan is a saját életproblémáim
megoldásának a kulcsát kerestem.

Folytatás az 5. oldalon

Dávidnak, embereivel együtt, menekülnie kellett az őt halálra kereső Saul király elől. A két sereg haladási útvonala közti távolság, az erdős-hegyes terepen, hol nagyobb volt, hol kisebb. Kétszer is előfordult, hogy Dávid észrevétlenül olyan közel került Saulhoz, hogy megölhette volna. Ő azonban mindkét alkalommal megkímélte a király életét. Hogyan is történt ez pontosan? (1Sám 24; 1Sám 26.) Jézus csodálatos módon megvendégelt ötezer embert. Azután más csodákat tett, tanított, gyógyított. Egy idő multával pedig négyezer embert vendégelt meg. Hogy is játszódtak le ezek az események? (Mk 6; Mk 8.) Jób könyve a szenvedésről, s végül az Istennel való megbékélésről szól. Hogyan is épül föl a könyv? Hány-szor szólalnak meg a csapásokkal sújtott embert vigasztaló vagy kioktató barátok, s hogy következnek Jób beszédei? Mikor szól Isten Jóbhhoz? Ha ezeknek a történeteknek utána akarunk nézni, még ha gyakorlott bibliaolvasó reformátusok vagyunk is, bizony, keresgelnünk kell. Segítséget kínál a kereséshez a Kálvin Kiadó új kiadványa. A címe: Bibliai iránytű, Burján Tamás és Pecsuk Ottó szerkesztésében látott napvilágot.

Újnézőpontból, mintegy összefoglalva vagy tömörítve ad áttekintést a Könyvek Könyvének az anyagáról. Az összeállítás a bibliai szakaszok címeit tárja elénk. Benne van a teljes Szentírás: a világ teremtésétől az új ég és új föld teremtéséig, azaz Mózes első könyvétől a Jelenések könyvéig. Mégis könnyű, kézbe fogható, a Biblia méretéhez jól illeszkedő kis könyv az Iránytű. Hiánypótló kiadvány az egyes bibliai könyvek megértésének elősegítésében. Ahogy az előszóban áll: „az érdeklődő bibliaolvasó egy gyors pillantással felmérheti, az általa olvasott bibliai könyvben mit hol talál”.

A kicsi méretei ellenére is tartalmas és fontos mű utolsó néhány oldala név- és tárgymutató. A könyv ezen része azonban csak válogatás a nagyszámú névből és fogalomból. Mivel az Iránytű célközönsége az előszó szerint: érdeklődő gyülekezeti tagok, bibliaiskolák diákjai, lelkipásztorok, teológus hallgatók; ezért az általuk nagyon ismert nevek egy része nem is szerepel a mutatóban. Ha Pál apostol magában az Iránytű anyagában, azaz a bibliai szakaszok címeinek felsorolásában tíz oldalon át szerepel, mi szükség még őt belevenni a névmutatóba is? Ezen kívül bizonyára terjedelmi okai is vannak a mutató rövid voltának, hiszen akár a sokszorosa is lehetne a jelenleginek.

Folytatás a 4. oldalról (Krisztusé vagyok)

Mindig is érdekelték a vallási témák, a keresztény egyház iránt is volt bennem egy mélyebb vonzalom, de a keresztény tanításban rengeteg dolog volt, ami idegen és érthetetlen volt a számomra. Így volt ez, elsősorban azért mert Isten szentlelke még nem végezte el bennem, hogy Isten igéjeként fogadjam be az írárok szavait, de egyszerű tájékozatlanságom, és az általam használt hiteltelen források miatt is.

A kereszténység iránti rejtett vonzalmam és nyilvánvaló értetlenségem, harcias, de belül bizonytalan ateizmushoz vezetett. Mivel semmit sem tudtam kezdeni a szentháromság fogalmával, az általam akkor kereszténynek tartott felekezetek közül az unitarizmust éreztem a leginkább elfogadhatónak.

Nyomorúságos, vagy legalábbis nyomorúságosnak tartott életem, és intellektuális (itt azért elsősorban beállítottságot kell érteni, nem feltétlenül színvonalat) megoldáskeresésem minden erőfeszitésem ellenére úgy látszott, kudarcba fullad. Úgy találtam, hogy az ember (szívesen fogalmaztam így, pedig rólam volt szó, nem az emberről) vágyai végtelenek, a lehetőségei pedig rendkívül korlátozottak azok megvalósítására, így a boldogság elérése teljes mértékben lehetetlen, ami pedig teljes mértékben elfogadhatatlan. A vágyak közül csak keveset lehet kielégíteni, amelyek helyébe rögtön újak lépnek, és életében kiirtani sem tudja az ember magából azokat.

Sok hiábavaló erőfeszítés, kínlódás és csöndes önsorsrontás után rátaláltam egy nagyon egyszerű – szinte a szemétdombtól összeszedett – de végül rendkívül hasznosnak bizonyult gondolatmenetre. A vallások, mivel számos korlátot állítanak a vágyak kielégítése elé, segítenek a normális élet keretei között való megmaradásban, ahogy azt egy fénymásolt, jogászoknak szánt szociológiai jegyzetben olvas-

tam. Ez alapján úgy találtam, hogy hasznos lenne hívőnek lenni. Viszont nem voltam az.

Elég nyilvánvaló volt a probléma: hasznosnak tarthatom a magam szempontjából, hogy hívő legyek, sőt kifejezetten akarhatom is, hogy hívő legyek, de ettől még nem lesz hitem. Emlékeztem azonban arra is, hogy „a hit isten ajándéka”, ahogy azt az olvasmányaim közül egy régi marxista vallástörténeti könyv idézte a reformációval kapcsolatban, valahonnan pedig az is eszembe jutott, hogy lehetne esetleg imádkozni is hitért.

Különös, hogy nem tudok számot adni arról, hogy hol és mikor olvastam, vagy hallottam erről, pedig biztos vagyok benne, hogy ezzel a gondolattal is teljesen emberi módon találkoztam korábban. Mégis azt gondolom, hogy valójában ez volt az a pont, ahol Isten közvetlenül fogta meg a kezemet, miközben persze tudom,

hogy az ezt megelőző útkeresést is Isten hagyta, hogy úgy történjen, ahogy történt. Talán azért is, mert nekem erre volt szükségem, hogy megértsem, mire is megyek én magamtól, én egyedül.

Imádkoztam Istenhez, hogy adjon nekem hitet, és úgy emlékszem talán már Jézusnak szólítottam. (Egy jó teológiai összefoglaló könyvből ekkorra már megértettem a szentháromság jelentőségét, és úgy találtam, hogy egyedül egy ilyen isten vállalhat közösséget az emberrel.)

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
(Krisztusé vagyok)

Imádkoztam, de nem történt semmi eget rengető. Megkérdeztem magamtól, hogy hiszek-e már Istenben, és úgy találtam, hogy inkább igen, de azért nagyon gyengének találtam a hitemet. Ugyanakkor nagyon megnyugtató volt, hogy a már hivatkozott vallástörténeti könyv azt a reformátori gondolatot is idézte, amely szerint a hit olyan kincs, amit mindegy, hogy milyen erős védelemben tartunk, attól az még ugyanaz a kincs.

De azért arra is rájöttem jobb, ha az ember jobban óvja a kincsét.

Elindultam egy úton, amin azóta is haladok, mindenféle dőcönőkkel, megtorpanásokkal, kisebb eltévelyedésekkel, de azért elég határozottan.

Először is megnéztem a telefonkönyvben, hogy melyik a legközelebbi református gyülekezet. Rosszat néztem ki, ezért van konfirmációs emléklapom egy szomszéd gyülekezetből...

Nem voltam még itt, Törökőrön, de már jó helyen voltam.

Mit jelent nekem Törökőr?

Barnovszky Zoltán

A válasz egyszerű, a válasz ennyi: Törökőr a második otthonom. Az már persze nehezebb kérdés, hogy miért az.

Én korábban azt gondoltam, hogy a gyülekezet az a hely, ahová a vallásos embernek legalább vasárnaponként el kell járnia, mert ha nem jár el, akkor nem tudja a hitét megélni. De minek tekintsem azt a helyet, ahová eljárom rendszeren, és mégsem tudom megélni a hitemet? Ahol ki tudja miért, egymással szóba is alig álló csoportokra töredezik szét a gyülekezet? Mentem, és köszönni is alig köszöntek. És én is, ha szembe jött velem valaki, épp csak biccentettem neki. Vállaltam szolgálatot, de nem kerültem beljebb, mert nem volt hová. Emberek csoportja, még a jóakarátú emberek csoportja sem gyülekezet magától. Ahhoz, hogy a csoport gyülekezetté váljon, a vasárnapi istentisztelet, s a különféle alkalmak sora csak szükséges, de nem elégséges feltétel. Pedig még barátaim is akadtak ott, és hát ráadásul ott tértem meg! Amikor aztán a beosztott lelkész, az, akit lelképásztornak tekintettem elment, akkor imádkozni kezd-

tem, adjon az Isten nékem új és igazi gyülekezetet.

Törökört adta. Első alkalommal, amikor ide jöttem megnézni, miféle hely ez, s miféle emberek helye, mindenki rám mosolygott. Hát, mit mondjak? Különös volt. Hogy ilyen barátságosan fogadják az idegent. Nálunk én ilyet nem tapasztaltam. Leültem, és meghallgattam az igehirdetést. Az is mintha közvetlenül hozzám beszélt volna. Megszólított. Aztán amikor kifelé mentem, többen is odafordultak hozzám, az idegenhez, hogy de örülnek, és milyen jó, hogy velük voltam, és jöjtek máskor is. Az egészet nem hiszem, nem is hihettem volna el, ha nem velem történik. De velem történt. Ehhez semmi kétség sem fért. Ahhoz sem, hogy több volt ez, mint emberi szívéllyesség. A Szentlélek munkájának a nyoma és következménye volt ez.

Járni kezdtem, és nem csalódtam. Mert itt értik, becsülik, tisztelik egymást az emberek. Itt tényleg áhítat az áhítat, s amikor az Igét hallgatom, amikor énekelünk, amikor együtt imádkozunk, bizony úgy érzem, hogy közel az Isten. Szép és komoly értelme van a szónak, hogy testvér. Nagyon szeretek idejárni, de még arra is jó gondolni, hogy jövők, hogy jöhetek, van hova jönnöm. Haza.

Névmutatók egyébként is találhatók bibliai lexikonokban is, s (interneten is kikereshető) konkordanciákban azaz a szavak összes előfordulási helyét tartalmazó jegyzékekben is.

A bibliai szakaszok címeinek összesített felsorolása azonban csak egy helyen olvasható: itt, az Iránytűben. (Megjegyzem, a mutatóban szerepel sok-sok ritkább név, amelyeket valóban keresgélni kell, hisz még a gyakorló reformátusok között sem túl ismert a bibliai előfordulási helyük, olyanok mint Samgar, Eljákim, Tóla, Diotrefész, Góg és Magóg, s a dallamos nevű Eutikhosz.)

Hangsúlyozom, hogy a „Bibliai iránytű” segédkönyv. Az a célja, hogy a Szentírás szövegére mutasson, tehát csak a Bibliával együtt használható. Ahogy az iránytű is utat mutat, például az erdőben gyaloglónak a forráshoz. Magát az iránytűt nem lehet meginni, de hozzájuttat a friss, éltető vízhez. (Kálvin, 100 oldal, 800 forint) (Kardos Eszter)

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2010. április
A Budapest-Törökőri Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Barnovszky Zoltán
Czanik András
Dr. Nagy Sándor
Dr. Nagy Sándorné
Kardos Eszter
Nagy Balázs Ágoston
Neszt Géza
Ónodi Szabó Ádám
Varga Lajos Márton

Csak magunkra számíthatunk!

Dr. Nagy Sándor főgondnok úr március 24-én levéllel fordult a presbitériumhoz és a szolgálatot vállaló munkatársakhoz, mindnyájukat közös gondolkodásra szólítva. Minthogy kérdései a gyülekezet dilemmái, főgondnok úr és nagytiszteletű úr hozzájárult, hogy a Törökőr e levél még megjelenéskor is aktuális részét a gyülekezet egészével megismertesse.

Először is. Kézpénzállománnyunk megcsappant. Segítséget, támogatást nem kaptunk sem az egyházmegyétől, sem az önkormányzattól. Nagytiszteletű úr, hogy az esedékes működési számlákat kiegyenlíthessük, s hogy ne kelljen átlépni a Presbitérium által meghatározott banki minimum-egyenleget, csak felét vette és veszi fel fizetésének. Ez így tarthatatlan.

Be kell látnunk, csak magunkra számíthatunk. Ezért is főgondnok úr megfontolásra ajánlja, hogy vizsgáljuk felül adományaink szerkezetét, s ha lehetséges, elsősorban saját gyülekezetünket támogassuk. Javasolja azt is, hogy ki-kí ereje szerint tegye rendszeressé támogatását, s ha módja van rá, adakozzon többet egyházközségünk közönséges szükségleteire. Legalább annyit, amennyiből mértéktartóan tervezett kiadásaink feltétlenül kitelnek. Véleménye szerint írásban is tájékoztatnunk kell fenntartóinkat a kialakult helyzetről abban a levélben, melyben az előző évi adományokról teszünk jelentést.

A gyülekezet jó pillanatban

Másodszor. Templomunk elrejtettségének vannak ugyan előnyei, de nagy hátránya, hogy vajmi kevesen vehetnek tudomást róla. Sem tornyát nem látják, sem harangját nem hallják a jövő-menő emberek elegendő távolságból ahhoz, hogy ráébredjenek: templom van itt. Főgondnok úr szerint érdemes volna megvitatnunk, miként lehetne az épület adottságaihoz igazodva egy olyan utcai csillagos vagy kakasos tornyocskát építeni, amely már a Kerepesi útról is látható volna. Bele harangunk is áttelepíthető lenne, mely nemcsak istentiszteletek előtt, de délből is megszólalna, jelezve, hogy itt Isten háza áll. Mostani anyagi hely-

zetünkben az építkezésnek nincs ugyan közeli realitása, de az is igaz, hogy akik templomot akarnak építeni, azok bizony az esetek túlnyomó többségében egyszer fel is építik azt. Ha a tervek kialakulnak, s a szükséges engedélyeket is megkapnánk, akkor elkezdhetünk rá gyűjteni mind magunk között, mind pedig más mecénásokat keresve. Azoknál például, akik bennünket magas épületükkel a világ elől eltakarnak. Addig is lehetnek, s nyilván vannak más megoldások is a templom láthatóvá tételére (és persze: a gyülekezet erősítésére). Ötleiteket, elképzeléseiket, megoldási javaslatokat kérjük, osszák meg a Presbitériummal.

A Baross téri időszak I. (1932-1937)

1932. január 1-jén alakult meg a Baross téri gyülekezet, mint a Fasorhoz tartozó főkegyházközség. Szőke Imre, alapító lelkész gyülekezettörténeti írásában ilyen jellemzést ad: „...már eleve két gyülekezet csíráját hordozta magában, mert a Százados úti kb. 900 lelkes részt az egyházközség tömbjétől a Keleti pályaudvar, a Kerepesi úti temető és a Józsefvárosi pályaud-

var széles területe választotta el.” A Juranics telepi szórvány helyzete tehát gyökeresen megváltozott. Eddig egy hatalmas, sok prédikáló állomással rendelkező gyülekezet periferiáján működött egyértelműen alárendelt szerepben, de viszonylagos önállósággal, hiszen saját helyi bizottsága volt. Mostantól fogva egy kisebb, de növekvő, templomépítésre ké-

szülő egyházközség részévé vált, ami súlyát megnövelte, ám önállóságából elvett. Az újonnan felálló presbitérium ugyanis egyik első döntésével megszüntette a délelőtti istentiszteleteket a Százados úton, „hogy délelőtt a két gyülekezet a Keleti pályaudvar tanácstermében közös istentiszteletre gyűljön egybe.”

Folytatás a 8. oldalon

**Folytatás a 7. oldalról
(Baross téri időszak I.)**

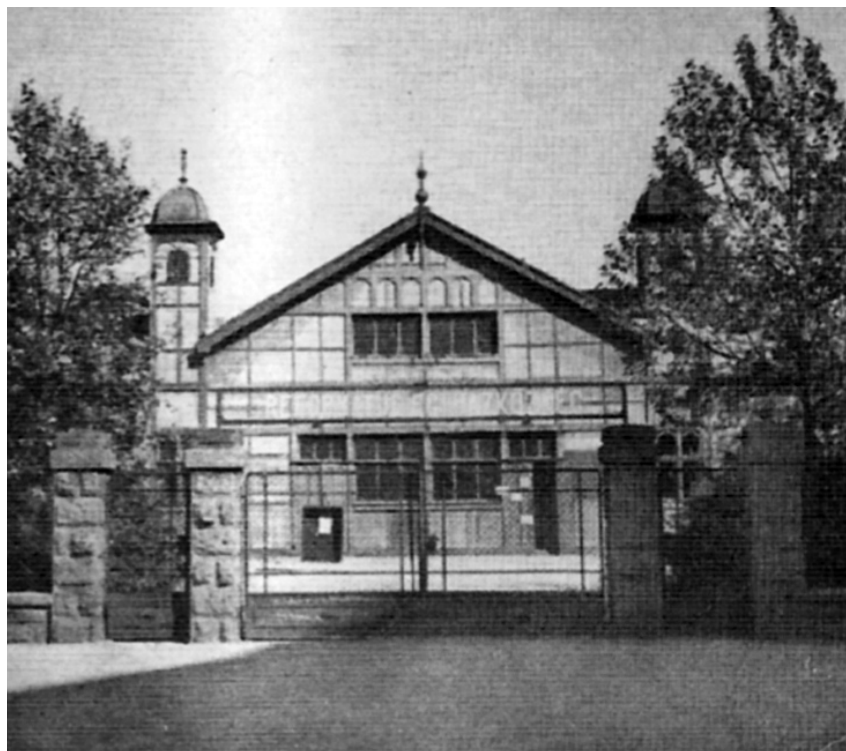
A célkitűzés tehát az lehetett, hogy a Százados úti közösség idővel beolvadjon a jóval nagyobb, kb. háromszor akkora Baross téribe. Hogyan jellemzi Szőke Imre ezt a közösséget? „A Százados úti részen földszintes és egyemeletes városi házakban sok derék kisember lakott, szinte vidéki módon;” Az akkori Budapestnek tehát egy nyugalmas, kertvárosias sarka lehetett a miénk.

Az új gyülekezet első presbitériumában három személyt találunk, akik már a kőbányai időszakban is a Százados úti közösség oszlopos tagjai voltak: Csighy Sándor vallásoktató lelkészt, akit egyúttal meg is bíz a testület a Százados úti istentiszteletek (véltetően vasárnap délutániak) tartásával. Bereczky János tanító, akit Megyaszy Mihály mint a helyi Kálvin Szövetség pénztárosát és dalárda vezetőjét, Hatolkay Árpád (Hatolkay Kázmér kőbányai lelképásztor fia, 1948-49-ben Baross téri segédlelkész) pedig mint „a kedves kántor”-t említi, később az önálló törökőri gyülekezet első két megválasztott gondnokának egyike lesz. Miklós Árpádot pedig mint helyi bizottsági elnököt ismerhetjük meg már az előző időszakból.

A gyülekezeti élet „érdekes színtartja a Százados úti részen tartott házi istentiszteletek. Szőke Imre segédlelkész sokszor 60 embert is talált egy szobában; más-honnan kellett székeket kölcsönkérni. A jó előkészítés Bíró Dénes presbiter érdeme, aki minden bibliaórára elkíséri őt.”

Ebben az időzetben két időszak kissé összecsúszott, hiszen Szőke Imre akkor szolgált segédlelkészként a gyülekezetben, amikor az még fiókegyházközségként a Farsorhoz tartozott (lelkészeink közé így odaszámíthatjuk Szabó Imre esperest is), míg az immár önálló, missziói egyházközséggé alakuló Baross téri gyülekezetnek ő lett az első, önálló lelkésze, Bíró Dénes pedig presbiter.

Utóbbi eddig sem tétlenkedett: Megyaszy Mihály szerint ő, a „kedélyes, kedves, szelle-

A templom fotója a Magyar református templomok címmel 1942-ben közreadott kiadványból való. A gyűjtemény arról tájékoztatta olvasóit, hogy az eredetileg 1910-ben, a Család utcában felépített, 400 ülőhelyes, szétszedhető templomot, 1933-ban vitték át és húzták fel az Aréna út és Thököly út sarkán a Baross téri, akkor 7945 lelkes anyaegyházközségnek. Az épület különlegessége, hogy ez volt az egyetlen hordozható és más helyre szállítható református templom. Mindig az a gyülekezet kapta, s mindig ideiglenesen, amelynek még nem volt temploma. Szószékét vitéz Csécsi Nagy Imre, harangját Vincze Ferenc, orgonaharmóniumát Mátyás Géza ajándékozta. Lelkipásztorként Szőke Imre szolgált a gyülekezetet.

mes” ember volt „a delej, a mágnes, a tervkovács”. Később pedig a Baross téri cserkészek patrónusaként és pénztárosként is találkozhattunk vele.

Ne feledkezzünk meg az ekkor Kőbányához tartozó Augusztatelepről sem! Egy 1934. február 14-i presbiteri jegyzőkönyv beszámolója, hogy a főgondnok „kiemeli azt a buzgó munkát, amelyet Csontos István, felesége, Gáspár Béla h.o. lelkész s a Soli Deo Gloria szövetség ifjai végeznek az Augusztatelepi szegénysorsú híveink gondozása terén.” Nem csoda, hiszen a Soli Deo Gloria Diák-szövetség oszlopa, utazó titkára, Soós Géza kőbányai gyülekezeti tag volt. Nem utolsósorban arra is emlékeztet bennünket ez a feljegyzés, hogy a most vizsgált időszak a nagy gazdasági világválságból való lassú kilábalás éveire esik.

Gáspár Bélát 1937/38 fordulóján már Baross téri vallásoktató lelkészként találjuk, akit a Százados úti istentiszteletek tartásával is megbíznak. Maga a gyülekezet is nagy változáson megy keresztül ekkor: területéhez, mely eddig csak a Baross tér környékére (a „Csikágó” fele, az ún. „nyolc ház”, a Stefánia út egy kisebb része) és a Százados úti körzetre, no meg a köztük lévő lakatlan vidékre terjedt ki, hozzácsatolják Istvánmezőt és Törökör Hungária körút és a vasút közé eső szeletét.

A Baross téri gyülekezet tehát bizalommal tekintett a jövőbe és az addigi félállandó, „barakk” templom helyett egy állandó istentiszteleti hely építését tervezték. A jövő azonban a háború pusztítását, a templomépítésről való lemondást és Törökör önállóságát hozta el...